

Helvetinjärven kansallispuiston kävijätutkimus 2019

Tiivistelmä

Ida Toivonen, Maija Mikkola

Kuva: Salla Penttilä

Mystinen Helvetinjärvi

Helvetinjärven kansallispuisto on perustettu vuonna 1982 ja se sijaitsee Ruovedellä. Puistossa on noin 30 km merkittyjä reittejä, useita taukopaikkoja ja sen pääopastuspisteenä toimii ravintola Helvetin Portti Kankimäessä.

Luonnonvoimat siirtelivät maankuorta miljoonia vuosia sitten. Tuloksena syntyivät Helvetinjärven rotkolaakso sekä Helvetinkolu, pari metriä leveä ja 40 metriä korkea kalliosola. Geologista arvoitusta voi pohtia vaikka Haukanhiedan upealla hiekkarannalla.

Helvetinjärven kansallispuiston profiili

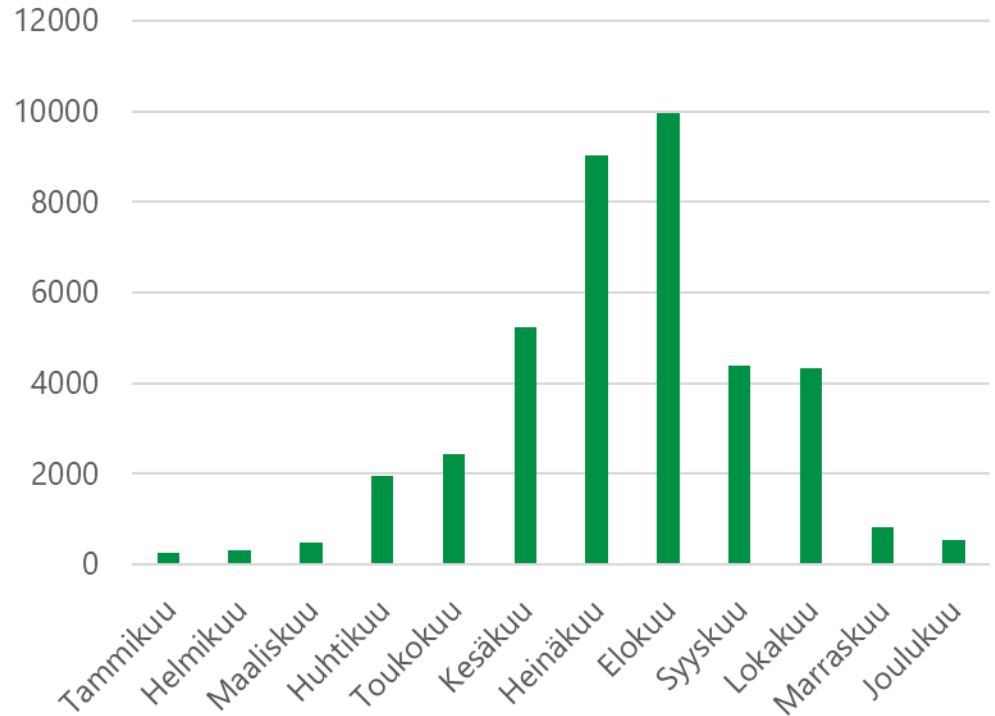
Käyntimäärä vahvassa kasvussa

Vuonna 2019 Helvetinjärven kansallispuistoon tehtiin 39700 käyntiä. Suosituimmat vierailukuukaudet olivat elo-, heinä- ja kesäkuu.

Helvetinjärven käyntimäärät vuosina 2015–2019

2015	2016	2017	2018	2019
21 500	22 400	26 100	26 200	39 700

Helvetinjärven käyntimäärät kuukausittain vuonna 2019

Kävijätutkimuksen toteutus

Aineiston keruu toteutettiin 17.5.-31.10.2019. Ennakolta päätettyinä keruuajankohtina haastattelija pyysi jokaista kyseessä olleella paikalla kohtaamaansa yli 15-vuotiasta kävijää vastaamaan tutkimukseen.

Aineistonkeruupäiviä oli yhteensä 32. Vastauksia saatiin yhtensä 316 kpl, joista 38 oli paperilomakkeita ja 278 tabletilla kerättyjä mobiilivastauksia.

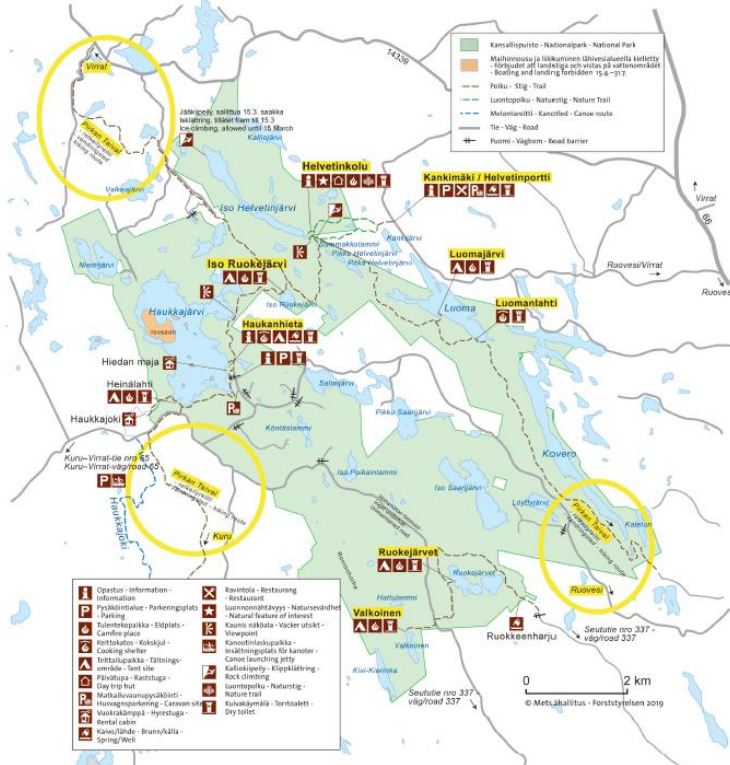
Tutkimusalueen kartat

KARTTA 1 – MAP 1

Helvetinjärven kansallispuisto – Helvetinjärvi National Park

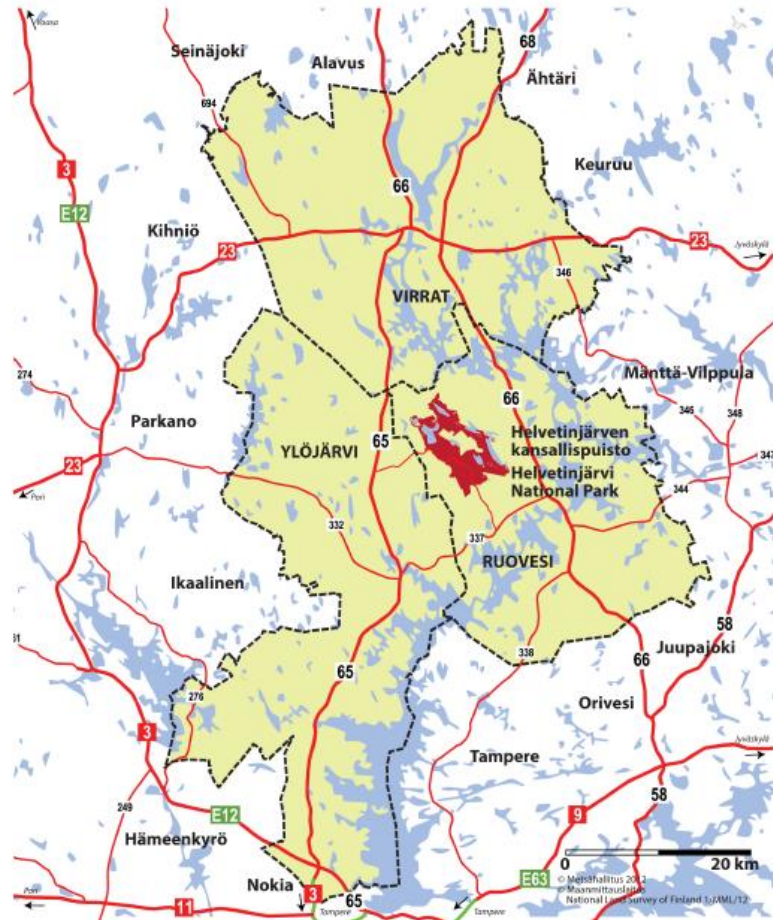
Tutkimuksessa mainitut käyntikohteet

Visiting places mentioned in the survey

KARTTA 2: HELVETINJÄRVEN KANSALLISPUISTON LÄHIALUE (Ruovesi, Virrat, Ylöjärvi)

MAP 2: THE VICINITY OF THE HELVETINJÄRVI NATIONAL PARK (Municipalities of Ruovesi, Virrat and Ylöjärvi)

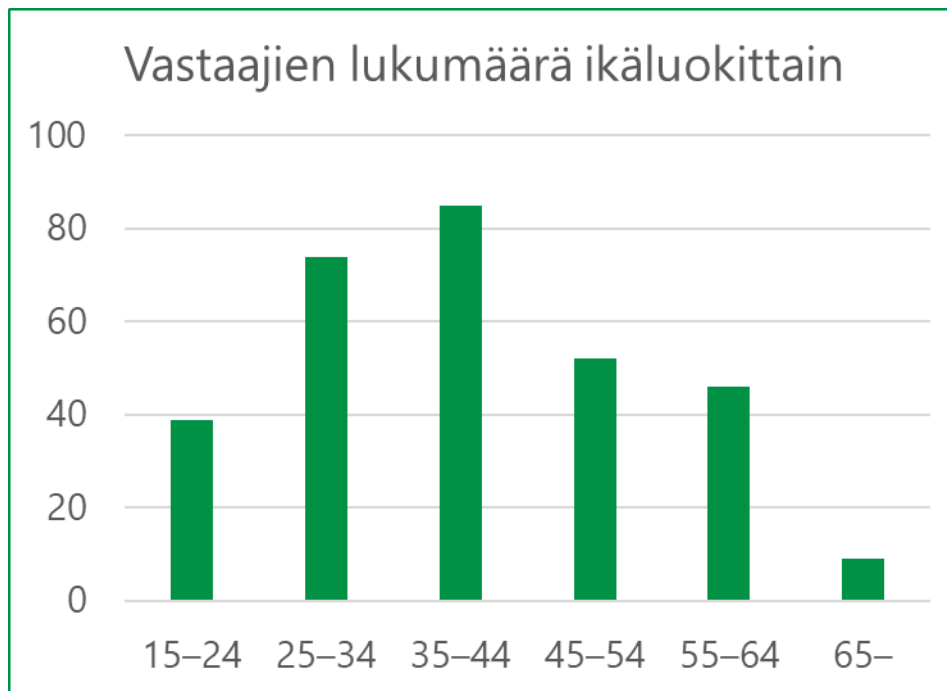

Puistoon saavuttiin useimmiten oman perheen kanssa

Vastaajien suurimmat ikäluokat olivat 35–44 -vuotiaat sekä 25–34 -vuotiaat.

Vain 2 % vastaajista oli saapunut puistoon yksin. Useimmin saavuttiin pienissä 2–5 henkilön seurueissa oman perheen (49 %) tai ystävien (23 %) kanssa.

Vastaajista 29 %:lla oli mukana alle 15-vuotiaita lapsia.

Valtaosa kävijöistä oli kotimaisia matkailijoita

Kävijöistä 90 % oli kotimaisia matkailijoita. Eniten kävijöitä tuli Tampereelta (21 %). Pääkaupunkiseudulta (Helsinki, Vantaa ja Espoo) tuli yhteensä 17 % vastaajista.

Ulkomaisia matkailijoita oli 5 % vastaajista. Lähiseudun eli Ylöjärven, Ruoveden ja Virtain kuntien asukkaita oli 5 % vastaajista.

Edelliseen, vuonna 2012 tehtyyn tutkimukseen verrattuna kotimaisten matkailijoiden osuus oli kasvanut 8 prosenttiyksikköä, kun taas ulkomaisten matkailijoiden osuus oli vähentynyt 5 ja paikallisten osuus 3 prosenttiyksikköä.

Ensikertalaisten osuus kasvanut selvästi

Vastaajista 71 % ilmoitti Helvetinjärven kansallispuiston olleen matkansa ainut tai tärkein kohde. Noin neljännes (24 %) ilmoitti kansallispuiston olleen yksi matkan suunnitelluista kohteista. Ainoastaan 5 % vastaajista saapui puistoon ennalta suunnittelematta

Vastaajista 67 % ilmoitti olevansa ensimmäistä kertaa Helvetinjärven kansallispuistossa.

Ensikertalaisten määrä oli kasvanut selvästi, sillä vuonna 2012 ensikertalaisia oli 46 % vastaajista.

Retkeilyä luontoa kokien

Vastaajat kokivat tärkeimmiksi virkistysmotiveikseen luonnon kokemisen, maisemat ja yhdessäolon oman seurueen kanssa.

Vähiten tärkeäksi koettiin tutustuminen uusiin ihmisiin tai jännityksen kokeminen.

Suosituimmat aktiviteetit puistossa olivat kävely, retkeily ja luonnon tarkkailu.

Tärkeimmäksi aktiviteetiksi nostettiin useimmin retkeily.

Kansallispuistovierailun aikana liikuttiin omin voimin keskimäärin 7 km (mediaani). Yleisin liikkumistapa oli patikointi.

Hyvinvointia luonnosta

Useimmat vastaajat kokivat käynnin Helvetinjärven kansallispuistossa lisänneen heidän sosiaalista, psyykkistä ja fyysistä hyvinvointiaan vähintään jonkin verran.

Kansallispuistovierailunsa terveys- ja hyvinvointivaikutusten rahalliseksi arvoksi vastaajat arvioivat 0–5000 euroa. Vastausten keskiarvo oli noin 174 euroa ja mediaani 50 euroa.

Terveys- tai hyvinvointivaikutus	Arviointi, %, täysin eri mieltä	Arviointi, %, jonkin verran eri mieltä	Arviointi, %, ei samaa eikä eri mieltä	Arviointi, %, jonkin verran samaa mieltä	Arviointi, %, täysin samaa mieltä	Keskiarvo
Sosiaalinen hyvinvointini lisääntyi	1	3	17	43	35	4,08
Psyykkinen hyvinvointini lisääntyi	1	1	7	39	53	4,43
Fyysinen hyvinvointini lisääntyi	1	2	11	39	47	4,30

Kävijöiden viipymä

55 % kävijöistä vieraili Helvetinjärven kansallispuistossa päiväseltään, viipyen puistossa keskimäärin kolme tuntia.

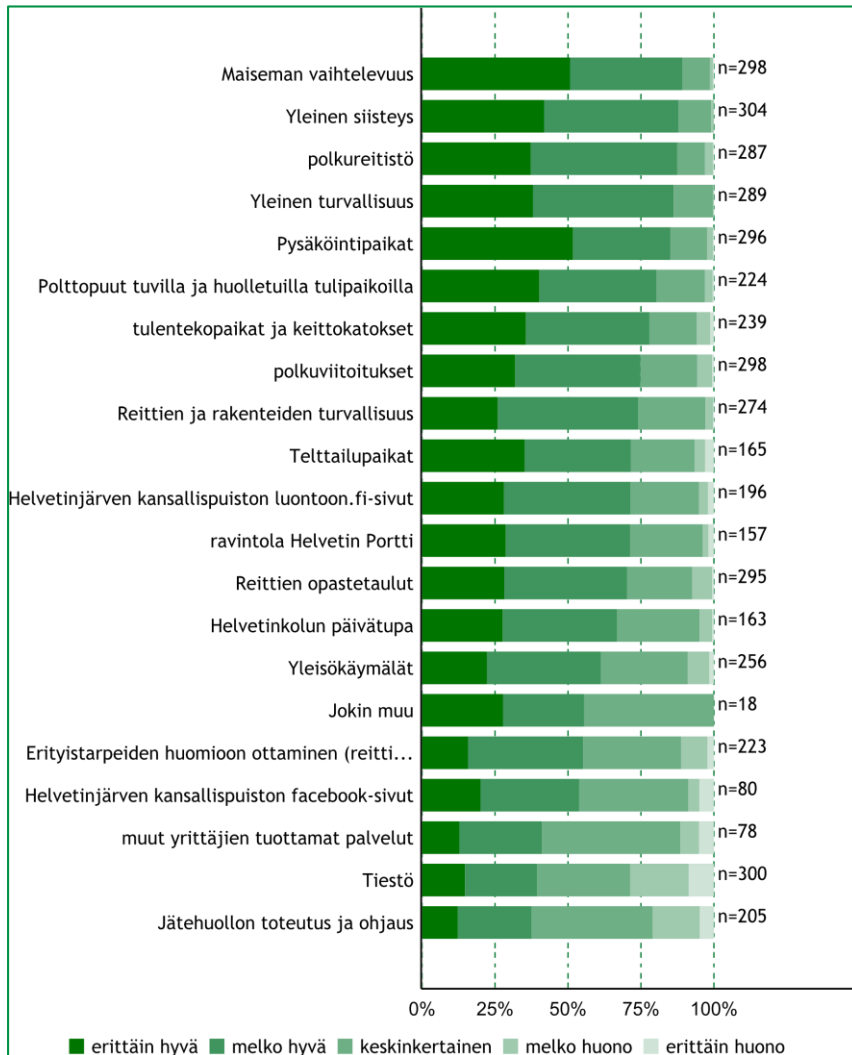
Yöpyjät viipyvät yleisimmin kaksi vuorokautta ja yöpyivät omassa majoitteessaan, kuten teltassa.

Puiston lähialueella yöpyneet matkailijat majoittuivat tavallisimmin vuokramökissä.

Palveluihin oltiin pääosin tyytyväisiä

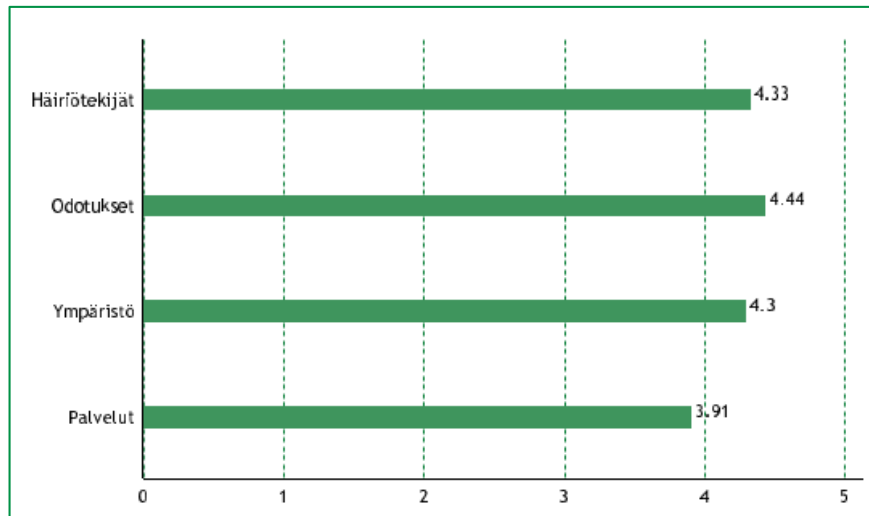
Kävijät olivat varsin tyytyväisiä puiston palveluihin. Asteikolla 1–5 heikoimmat arviot sai jätehuolto ja sen toteutus (3,2) sekä tiestö (3,2). Tyytyväisimpiä oltiin maiseman vaihtelevuuteen (4,4), pysäköintipaikkoihin (4,3) ja yleiseen siisteyteen (4,3). Myös polttopuihin (4,2), polkureitistöön (4,2) ja yleiseen turvallisuuteen (4,2) oltiin varsin tyytyväisiä.

Palvelujen määrään oli melko tai erittäin tyytyväisiä 97 % vastaajista. Melko tai erittäin tyytymättömiä vastaajia ei ollut. Palvelujen määrä sai arvosanan 4,5 asteikolla 1–5.

Kävijätyytyväisyysindeksi

Tutkimukseen vastanneet eivät kokeneet erityisemmin häiritseviä asioita matkansa aikana. Myös odotusten kansallispuistoa kohtaan koettiin pääosin toteutuneen. Valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi mittaa karkealla tasolla kävijöiden tyytyväisyyttä kansallispuistoa kohtaan eri osa-alueiden avulla lasketulla keskiarvolla. Nyt indeksi sai arvon 4,13 kun se edellisessä tutkimuksessa vuonna 2012 oli 4,04 (asteikko 1–5, 1 = erittäin huono, 5 = erittäin hyvä).

Kuva: Salla Penttilä.

Paikallistaloudelliset vaikutukset 1/2

Kävijät käyttivät rahaa Helvetinjärven kansallispuistossa ja sen lähialueella keskimäärin 32 euroa käyntikertaa kohden, mikä oli 11 euroa enemmän kuin vuonna 2012. Kotimaiset matkailijat kuluttivat keskimäärin 34 euroa, lähialueen asukkaat 8 euroa ja ulkomaiset matkailijat 0 euroa (14 vastaajaa).

Päiväkävijöiden keskimääräinen kulutus oli 15 euroa käyntikertaa kohden ja puistossa tai sen lähialueella majoittuneiden 43 euroa.

Eniten rahaa käytettiin majoittumiseen (keskimäärin 9,64 € / käyntikerta), ruoka- ja vähittäiskauppaostokseen (7,88 €), huoltamo-ostokseen (7,51 €) sekä kahvila- ja ravintolaostokseen (5,25 €).

Paikallistaloudelliset vaikutukset 2/2

Helvetinjärven kansallispuiston kokonaistulo-vaikutukset olivat noin 1,1 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukset 10 henkilötyövuotta. Vuodesta 2012 kokonaistulo-vaikutukset olivat miltei kolminkertaistuneet johtuen paitsi kasvaneesta käyntimäärästä myös muutoksista rahankäytössä.

Niiden kävijöiden, jotka ilmoittivat Helvetinjärven kansallispuiston matkansa ainoaksi tai tärkeimmäksi kohteeksi, kokonaistulo-vaikutukset olivat 0,5 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukset 4 henkilötyövuotta. Helvetinjärven kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellinen vaikutus on vähintään tämän suuruinen.

Palautetta ja kehittämisenäkökulmia

Kehittämistarpeista nousi esiin erityisesti tiestön huono kunto, joka vaikeutti puistoon saapumista. *"Haukanhiedan opasteet olivat huonokuntoisia ja tie oli kuoppainen."*

Kävijät toivoivat myös päivitystä reitistöön. *"Toivoisin reitistön kehitystä siten, että olisi isompia rengasmaisia reittejä."* Myös reittien opasteita pidettiin osin puutteellisina ja niiden uusimista ja selkeyttämistä kaivattiin.

Lisäksi toivottiin julkisen liikenteen kehittämistä alueelle.

Kohde, palvelut ja maisemat saivat myös kiitoksia: *"Paikka on erittäin hieno. Todellinen perhekohde".*